

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi merimiesten vuosilomalain 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että merimiesten vuosilomalakiin tehtäisiin vastaavanlainen muutos kuin vuosilomalakiin on tehty. Esityksen mukaan myös merimiesten vuosilomalain alaisen työntekijän vuosilomaa laskettaessa pidettäisiin työssäolopäivien veroisina niitä työpäiviä, joina työntekijä on ollut estynyt teke-
mästä työtä lääkinnällisen kuntoutuksen vuoksi, kun sellaista kuntoutusta annetaan lääkärin määräyksestä ammatitaudin tai työtapaturman johdosta. Tällaisia päiviä ei kuitenkaan otettaisi työssäolopäivien veroisina huomioon

enempää kuin yhteensä 75 arkipäivää kahden peräkkäisen lomanmääräytymiskauden aikana.

Lisäksi ehdotetaan täsmennettäväksi merimiesten vuosilomalain kohtaa, jossa mainitaan työssäolopäivien veroisina päivinä vuosilomaa laskettaessa päivät, jolloin työntekijä on estynyt työnteosta tietynlaisten lääkärintarkastusten vuoksi.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Vuosilomalain muutoksella (233/87), joka tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1987, lisättiin vuosilomalain 3 §:n 5 momentin luetteloon niin sanotuista työssäolopäivien veroisista päivistä uusi 3 a kohta, jonka mukaan työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä työpäiviä, joina työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta lääkinnällisen kuntoutuksen vuoksi, kun sellaista kuntoutusta annetaan lääkärin määräyksestä ammatitaudin tai työtapaturman johdosta. Lisäksi edellä mainitun lainkohdan mukaan tällaisia kuntoutuksen takia syntyneitä poissaolopäiviä, jotka lasketaan työssäolopäivien veroisiksi vuosilomaa määrättäessä, ei saa olla enempää kuin yhteensä 75 päivää. Jos kuntoutuksen aiheuttama este keskeytyksittä jatkuu lomanmääräyty-

misvuoden päättymisen jälkeen, pidetään kuntoutusajan osalta työssäolopäivien veroisina yhteensä enintään 75 päivää.

Merityöhön ei yleensä sovelleta vuosilomalakia, vaan merimiesten vuosilomalakia (433/84). Merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentti sisältää vastaavanlaisen luettelon työssäolopäivien veroisista päivistä vuosilomaa määrättäessä kuin vuosilomalain 3 §:n 5 momentti. Voimassa olevan merimiesten vuosilomalain mukaan tällaisina päivinä pidetään niitä päiviä, joina työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt suorittamasta työtä sairauden tai tapaturman vuoksi, ei kuitenkaan enempää kuin 75 arkipäivää kahden työsuhteen alusta laskettavan peräkkäisen lomanmääräytymiskauden aikana. Jos tällainen este jatkuu keskeytyksittä edellä tarkoitetun kahden lomanmääräytymiskauden muodostaman jakson päättymisen jälkeen, pidetään tämän sairauden

tai tapaturman osalta työssäolopäivien veroisina yhteensä enintään 75 arkipäivää.

Merimieslaissa ei ole myöskään säännöksiä siitä, miten työpäivät, joina työntekijä on lääkärin määräyksestä saamassa hoitoa, työtapaturman tai ammattitaudin johdosta, otetaan huomioon vuosilomaa määrättäessä. Tämän johdosta sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva merimiesasiain neuvottelukunta ryhtyi valmistelemaan vastaavanlaista muutosta merimiesten vuosilomalakiin kuin vuosilomalakiinkin on tehty. Tämä hallituksen esitys perustuu neuvottelukunnan sosiaali- ja terveysministeriölle tekemään ehdotukseen.

Edellä esitetyn perusteella hallitus esittää merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momenttia muutettavaksi. Mainittuun lainkohtaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a kohta, jonka mukaan työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä työpäiviä, joina työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta lääkinnällisen kuntoutuksen vuoksi, kun sellaista kuntoutusta annetaan lääkärin määräyksestä ammattitaudin tai työtapaturman johdosta.

Lisäksi ehdotetaan, ettei tällaisia kuntoutuksen takia syntyneitä poissaolopäiviä, jotka lasketaan työssäolopäivien veroisiksi vuosilomaa määrättäessä, saa olla enempää kuin 75 arkipäivää kahden työsuhteen alusta laskettavan peräkkäisen lomanmääräytymiskauden aikana. Jos tällainen este jatkuu keskeytyksittä edellä tarkoitetun kahden lomanmääräytymiskauden muodostaman jakson päättymisen jälkeen, pidetään tämän kuntoutusjakson osalta työssäolopäivien veroisina yhteensä enintään 75 arkipäivää.

Edellä mainitun vuosilomalain 3 §:n muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (n:o 202/86 vp.) todettiin, että kuntoutuksen johdosta syntyvät poissaolopäivät luetaan mukaan 75 päivän enimmäismäärään asti vuosilomaa määrättäessä sen lisäksi mitä sairauden ja tapaturman johdosta on erikseen säädetty lain 3 §:n 5 momentin 3 kohdassa. Sama tulkinta koskee myös merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentin 3 kohtaa ja ehdotettua 3 a kohtaa.

Edellä tarkoitetulla vuosilomalain muutoksella saatettiin myös lain 3 §:n 5 momentin 4 kohta ajan tasalle siten, että siinä viitataan työterveyshuoltolaissa (743/78) tarkoitettuun lääkärintarkastukseen työterveyshuoltolailla kumotun työturvallisuuslain (299/58) 44 §:n sijasta.

Voimassa olevan merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa, joka vastaa edellä tarkoitettua vuosilomalain kohtaa, ei ole viittausta työterveyshuoltolakiin. Merimiesten vuosilomalaissa mainitaan työssäolopäivien veroisina päivinä vuosilomaa laskettaessa päivät, jolloin työntekijä työsuhteen kestäessä on estynyt suorittamasta työtä työnantajan määräämän taikka sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi. Koska työterveyshuoltolakia sovelletaan myös merityöhön, ehdotetaan, että merimiesten vuosilomalain 3 §:n 5 momentin 4 kohdassa viitataan työterveyshuoltolaissa tarkoitettuun lääkärintarkastukseen.

Työterveyshuollon säännösten lisäksi merimiehiin sovelletaan merimiehen lääkärintarkastuksista annettua asetusta (476/80). Asetus edellyttää, että merimies käy tietyin aikavälein lääkärintarkastuksissa, joissa todetaan hänen kelpoisuutensa laivatyöhön. Käytännössä näissä lääkärintarkastuksissa käydään yleensä sellaisena aikana, joka jo muutoinkin lasketaan työssäoloajan veroiseksi ajaksi vuosilomaa laskettaessa. Selvytyden vuoksi ja jotta merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentin 4 kohdan luettelo lääkärintarkastuksista, joihin käytetty aika katsotaan työssäolopäivien veroisiksi vuosilomaa laskettaessa, olisi tyhjentävä, ehdotetaan, että myös merimiesten lääkärintarkastuksista annetun asetuksen mukaiset lääkärintarkastukset mainitaan sanotussa lainkohdassa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset ja voimaantulo

Hallituksen esityksessä vuosilomalain 3 §:n muuttamisesta todettiin, että koska työtapaturmien ja ammattitautien johdosta kulloinkin tarpeellinen kuntoutus voi tapauskohtaisesti vaihdella huomattavasti kestoaltaan ja sisällöltään, eivät esityksen taloudelliset vaikutukset elinkeinotoimintaan samoin kuin valtion, kuntiin ja muihin julkisyhteisöihin työnantajan ominaisuudessa ole kohtuullisella tarkkuudella arvioitavissa. Sama koskee myös merimiesten vuosilomalakiin esitetyn muutoksen taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotettu lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

merimiesten vuosilomalain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 1 päivänä kesäkuuta 1984 annetun merimiesten vuosilomalain (433/84) 3 §:n 2 momentin 4 kohta ja
lisätään 3 §:n 2 momenttiin uusi 3 a kohta seuraavasti:

3 §

— — — — —
 Työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä päiviä, joina työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt suorittamasta työtä:
 — — — — —

3 a) lääkinnällisen kuntoutuksen vuoksi, kun sellaista annetaan lääkärin määräyksestä viranomaisen hyväksymässä kuntoutuslaitoksessa tai muussa fysikaalisessa tutkimus- tai hoitoyksikössä ammattitaudin tai tapaturman johdosta työkyvyn palauttamiseksi tai säilyttämiseksi, ei kuitenkaan enempää kuin 75 arkipäivää kahden työsuhteen alusta laskettavan peräkkäisen lomanmääräytymiskauden aikana; jos tällainen

este jatkuu keskeytyksittä edellä tarkoitetun kahden lomanmääräytymiskauden muodostaman jakson päättymisen jälkeen, pidetään tämän kuntoutusajan osalta työssäolopäivien veroisina yhteensä enintään 75 arkipäivää;

4) työterveyshuoltolaissa (743/78) tai merimiehen lääkärintarkastuksista annetussa asetuksessa (476/80) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tahi sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;
 — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 198 .

Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 1988

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Matti Puhakka*

Laki

merimiesten vuosilomalain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 1 päivänä kesäkuuta 1984 annetun merimiesten vuosilomalain (433/84) 3 §:n 2 momentin 4 kohta ja

lisätään 3 §:n 2 momenttiin uusi 3 a kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä päiviä, joina työntekijä työsuhteen kes-
tässä on ollut estynyt suorittamasta työtä:

Työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä päiviä, joina työntekijä työsuhteen kes-
tässä on ollut estynyt suorittamasta työtä:

4) työnantajan määräämänä taikka sairau-
desta tai tapaturmasta johtuvan lääkärintar-
kastuksen vuoksi;

3 a) lääkinnällisen kuntoutuksen vuoksi, kun
sellaista annetaan lääkärin määräyksestä viran-
omaisen hyväksymässä kuntoutuslaitoksessa
tai muussa fysikaalisessa tutkimus- tai hoitoyk-
sikössä ammattitaudin tai tapaturman johdosta
työkyvyn palauttamiseksi tai säilyttämiseksi, ei
kuitenkaan enempää kuin 75 arkipäivää kah-
den työsuhteen alusta laskettavan peräkkäisen
lomanmääräytymiskauden aikana; jos tällainen
este jatkuu keskeytyksittä edellä tarkoitetun
kahden lomanmääräytymiskauden muodosta-
man jakson päättymisen jälkeen, pidetään tä-
män kuntoutusajan osalta työssäolopäivien ve-
roisina yhteensä enintään 75 arkipäivää;

4) työterveyshuoltolaissa (743/78) tai meri-
miehen lääkärintarkastuksista annetussa ase-
tuksessa (476/80) tarkoitetun tai työnantajan
määräämän tahi sairaudesta taikka tapatur-
masta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .
